

ԱԶԳԱՅԻՆ

[illegible]

պէլքի, չիտիտիք վազըթառա պաշա չըգաթը չըտը տէյի մէնու ինտիմիտիտիտ տէ ետքը ին ետքը մըըըը Մուխալիկիւրան երպայպը իտէթու, պայալըրնառ լըրտ չարթինկթըն պուրնառու լառ հայտէ, պիղէ էջէ դանաթըր դադ իսթիլէրէր քի, թիւըրինանըր ըրայհ ըրանաթըր քիդ տուր, վէ իգտաթըրմըդ պիհուտէ տիր տէյի : Շիտիլիք պուտան անաթ չուէճկապ վէրիւկպիլիւր քի, պուր իտիլիկըրանը սահիհ ետաթըր լալլիք սահիհ օլտուղունու ետըրնըդ վազըթ մէյաթանա գոյապիլէճէն տիր : Ռիվայէթ ըլտնառուղունաթըր, վէ Տէրաթըթիթ մուխալիկիւր մէրթուպըրնառա պիր տէճէնէյի գատոր թատիք խտիւրտիտէ կէօրէ, նէգտի զապըր Ալիտէ ինկիլթէրա իտփուղուէթէտէնի իթմէթաէ տիր : Պուրնառ պէօյէ օրմաթը, չըգուգ մուխալիք հայ ու մապահաթ տէյիլ տիտի, հէր վազըթ հիւտի գապուլէ նալիլ օլմաթ : Ըլալհաթ ետաթըր, եօգաա չէօյէ օլուր պէջը՝ հէր օլուր հէր հէր հաթիթա վէ ետաթըր մէր կիւն իթիթարաթիթա պուրնաթ, էլպէթթէ իօշ կէօրիւնմէյի : Օլմանը տըրմուտիւրնըն տաթըր թիթիւստիտէ պիր տէ տէ տուր քի տուէլի հէնէ պիէ սիւֆէրաօնտան պիրիսիին պիրիւնէ գաթըր չըգաթըրա, անի հէպսիսի տէ տէտիլիք իթիլէրէր, վէ սէֆլիլէնէնէնէ եթէ ետաթըրառ օլան միւպայէթէթ վէ ուղայէթթի սէպէպ իթթիլապ տուալ, հիւ պիրիսիին տէտիլիլի երա իթմէլէլի, Պուրնաթ իտաթ չըգաթըր ինէլիք վաթ տըր, չազաթ պատիլէթ տէ լազըմ տըր : Նըլը-թիւրը մու գալէթէնամէսիւր պէր թալաթի իթմէթ, վէ պիր իթթիլի իտաթիլի հիւրմիլ թիթէթնաթ չըգաթըրնը օլան ճէլիւէյի (Յըպըրըր) յէրիլ արմաթ գօլայթըր տէյի տիւլիւնէնէնէն տէ պուրնաթ : (Թ. Էթ. - Թիթէթնէ շէթիլ զազէթաթը, Գըպըրըն տէլ իթթիլ Ալիէյի իտաթիլ լիզըմուր միւպէյիլի կէյնտէ պիր պէն : ի միտուտ ստըն իթմէթ, վէ չուրնէն տէրաթաթ լնտաթը գաթէ : Պալըրնա իլաթ գըրընմը օլմաթը, թիւրնի պուր իպաթիսի ինէթի ճուր իմա (տէր) : Յազաթ ճէման պու շէյ տաթիլ, ետիլիլըրըն իտաթիս, տէվէթին տաթի միւլիլաթըն տէվէ չըգաթըր մէտաթ ըլտնաթըրնաթ տըր : պի մալիւմ օլան իտաթիլի իտուրմայաթաթ տըր : տէվէթիլ լալհառ ինէն իթմէնէնէր տիր : Տէվէթիլէրն ճիւրիւնիւ արմաթաթաթ տըր :

«Պիղը Նիւէ տէֆայար Թիւրքիա-
լը, մուխարիֆէթինէն պիւն պագ-
նայարագ. գուրթարմալա չաւը-
նըւըըը տըը: Պիղ մուհարէպէն
գաւտէմ Գօնֆէրանէ անասնոտա
հէտորիսին գուրթարմալա իսթէ-
իլը իտը. վէ մուհարէպէ, տիւը-
իլէ մուհաֆիֆէրէ բայիթիսթիլըն
աբաւուարըն հէթիթիսթիլն սօն
սօն, պիւը Պէրլինտէ, գուրթար-
մալա միւսթին օյսըն գուրթարպուըը-
նիլը. ի.Իսթիմիլըն պիւ չըգմայըը
վէ պիւր տըրէճէլէ գաւտար զայըը
Իսլամֆիֆար օլմամըգա տա պագ-
նայարագ, հէտուը պիւ. ի-
նչին էլ չնքմէսէկիլը: Տէյիլ բէ-
րէթիս իգ տամմիթմիլը տէյիլէ-
մամնիէյի խէլաւա մէտար օյա-
նիլիլը իր խուկինին, իլա, հիւ-
ր. իսթթի Օոմտնիէ, խէլաւ միւս
իլ օտտուըը հայտէ ճէնորի խէ-
սարըն էլէ իթիլմէթ իչիւն լա-
մէ իլէլէն պասիթէթ վէ իրտա-
միթը իպարդ իտէթիս իլ օտտու-
նուտ, անճագ արատան վաղըթ
էչէրէթ անլայապիլէճէլը:

իրեր պէտքապահութի հալը շարքը միւ-
 ղապիտ օլուպ, Բիւիւր Ասիանըն
 հալիսի խօշուռու վէ բահաթ վէ
 ալը թէրազ գըտտ օլու ըլլար իսէ,
 մուհալապ գը ինչ գօլալաշաճազ
 ըր: Այլ մատտօ օտուր իսէ, Սըր
 էնրի. իէ յըրաթըն կէէն սէնէ գա-
 մէ ալաթըըը վէ լօրտ Հարթինկ-
 ընըն տիւնըրի ինթմաատա գըբը
 թալիսի պիւր ինթմաատա հըրաթ
 ապէհան ինթմալի կիպի, Բիւ-
 ռը Ասիատա ըսալահաթըն ինթա-
 ղիւնէն էն գալի սէպէպլըտէն
 իրեր շու տուր լի, է կէր օ ըս-
 հաթը ինթա օլընմաալ իսէ, Բու-
 ղապիտ իրեր կիւն գալազ պ, Պուվաթ
 սէէէսինի էլինտէ պէհանէ իթ
 յիլինի կիպի, օլ վազըլթ տա պիւր
 մէնէն մսէէէսինի. քէտիլ մէգա-
 տա իսաթիլէտիսէն մուվաթըզ կէօ-
 պիլիթ:

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ
ԳԸԹԼԸՂԸ

տաճան էր պեթլերին, քեռֆֆէի
արագիւր խալիքներին Մայակա-
ն թապիր օլունան րուս վէ Ալէման
մէհանդրէրին պէրդիպ, արագիւ-
մէհքըրէրէ յաթուն արմազ իշիւն
թալէքէրէրէրէր իշիւն լազիկ օլան
թալէպին, պաղը ճայապառ մա-
տաւան մալիմէյ մէպն զապու-
թիմէլի իտի. չիւնքի, Գարսըն
վէ Արտապանը րուս մէմալիքնի-
նըմէն էհալիս չղալտըղընտան,
վէ զաթնէ օրապապա պիր խալը
թալէքնի քեջյուլէրէր տէ, թօրադ-
նահիպլ օլալապ, պաշապարըն
թօրադընը իշէմէքէ թէնայիւշ
թալտալէրէրէրէրէր իշիւնքի քեջ-
յուլէրէր, հիս թալտէրէր իշիւն
մէպնի, ախիւրէն րուսապա իշազ
թալունան արաղիտէ էլաք սահիպի-
օլալ իսթէտիլը իւն տէրուս հիւ-
նալիքի միւսաւառէ իթմէտի.
Հալ պու չի. Մալական թապիր
թալունան քեջյուլէր իշէ, օլ թա-
պարըն իւմէնի վէ թիւրք քեջ-
յուլէրէրին ուսըլը քարաթիւրը
իշիւնքիտա պէթլը ֆաթըր օլուլ
թալմէնէրէր վէ թիւրքէր, թարա-
ւաթտա էքըիլէ չիթիմ սիւ-
սալ, էյի պէլէտիքիլէրէրէր հէմ
օլ վէ հէմ իշի պուշապալը վէ
թարալըր էթիլիտիթիքիլէր հալ-
օլ վէ, Մալականիւր սանազ աթ իշէ
պէթլ իւլալմէնի առէթ իթմիլը
թիւր վէ պուսուն իրի նէթիհէսի
թուլ, էվէլա, Մալական քեջյուլ-
էրինն էթիլիտիթիքիլէր պուշ-
ալ վէ արա հէմ մըզտաթն
օլ վէ հէմ ճնննէ քէ ֆէն
ստուղո կիպի, չու հալտէն թա-
լալմէլըլա պէթլըք պիր մէ-
րաթ թէյալիւշ կէօմէլիպ, Մա-
լականիւր աթ պէլէլիտիլը վէ
էթիլիտիլիպ, աթ թիւրաթթի ի-
մէշուլի օլուրըր. րուս օր-
ուսունուն իշ իրի վէ նէ կիշէլ
թալըրըն, Մալականիւր թէնա-
լը իտիլէր, ֆազաթպ իւաթ,
թալըրըն ապին օլուրըրըր մա-
թիլէրտէ զրաւաթ բէք տալիշիւն
մէհազապաթ բէք նապա օլուր:

րման, պոստիֆա տախի այնի
 ր միւսն հետե րուհուս, րուս
 ր քիւնէթիին րարս թարաֆ-
 ր րնտա Մապապարա թալլը
 ր րըրաք վիւմէն իւղէրինէ, օ-
 ր րարտա գիրաաթա տէլաւ կէօ-
 ր նմէ իյա, մախտալաթ մաթ-
 ր իւղ տէլեհէտէ րալմալ տըր;
 ր թիւն րարս էյալէթիին ահա-
 ր միւսն մէսնին գըսըք քիւլի-
 ր րըրում վիւղէթիին կէլալ-
 ր րուղը տըրըրա տըր, վէ Մա-
 ր կանալը իւէ, մալիւմ օյաւ ա-
 ր թիւրի իւղ թիւղաքնտան, թօք-
 ր րէք մախտալաթ ճիէթիլէ հա-
 ր րէ Քիտիւնի (քիտիւնի, արտա-
 ր ր) պիւր գալմլ օլմալըլ, սաիւր-
 ր թին հաւը թիւթալըլէ րմախտա-
 ր ր միւր իւր հիթաթ (սիտիւթիւ, պա-
 ր ր) պիւր գալմլ օլմալըլ, սա-
 ր րաաան, սիւլարն րարս թարաֆ-
 ր րնտա թիւսիւսի, իիւթի միւ-
 ր հէտէտէ րուհաւ գլիւրըլա պաշ-
 ր րնա պիւր սէլալէ րուլմալ տըր

տէրիճ օլան պիր գըլթա թահհի-
թաթը տախի պուհուռ իշաթ խաթը
թագթը, պիլտէ Թիթիկու ղաթէ-
թալարընը իշեթ պաթթաթըն իթիթ-
բաթ իթմէքէ պէրապէր, թուս
հրեւիմէթիթիթ միւսթաթպէլտէ
հ թարաթի միլլէթալալարըլը
հալ զարաթու տահա ղիւտէ մու-
վաթթըր հալ օլաճաղ պիր մէպէք
իթթիթաղ խաթէ իթիթմէքէթիթ
ի, իշպու չալըր սաթըն ալմաթ
պապըրտու օլան միւսճանաթլարը
մէմէքէթթի մէնաթթիթ սահհիչսե-
նէ մուշալըր կէօրէթէթ լաղվ է
տաթթիթիթ մէմուլ իթմէք իսթթէ

ըրէք :

Էսիր արագութիւն ասանն մէնի իրիւն
տէմէթը Օսմանիէ իւէ Ինքիթէրբա
տէմէթի պէնիսն տէ արիւրէն ազա
օլունան վէ պալատուն վաւնիթրիճ
Թաշա պէնտիսն տէ զիբրի կէշէն մոււ
գապէշէնի թէրճէմէսի արթտէ տէրճ
օլունանու տուր :

[illegible]

1. Գաղափար լինելով մեր տիր:
 Թաւառներն դաթիկէն մէնիսի թէճ-
 րօտս իլէ, միմայիլքը Օսմանիյէնի
 ինէր Թարափընտա մէ էյաւալմը
 Երէնքը գարնանա Աքրիվա Ետիր
 Երէնիին իտխալինի, վէ իւսերոտի
 Երգումսէնին պահրէն մէմայիլքի
 Օսմանիյէտէն իտրաւընը մէն, վէ
 Երէնք տորոտան տորոտայա վէ
 Երէնք պլի վառէթա քեօլէ Եալք
 Ե իթմաւլա մէշըւր, զուպ, մէ-
 քաթիս Օսմանիյէնէ Թապի պո-
 ւանն շախմ վէ Եաթմա Երնաս
 ագգընտա գալաթիյնը Օսմանի-
 Եյէ թէվիիգէն վէ 1273 սնէտի
 Երէնմաը Ալիսի միւնէպլինէ Իս-
 քա միւնազաթ, վէ իւրմէթիք
 ճաղաթմնտա Եֆէնտիլիլէն վէ Եա-
 ռառա Տարմլարը մայէթիլնտէ պո-
 ւանտար միւնէթէնա օթարգ,
 Եմայիլքը Օսմանիյէտէն տիյարը
 Երէնէն քէօլէ իտրաւաթընը
 Են իտէնէ ինիս յաւաանաթը Սէ-
 Են իտէնէն իս իտէնէն

Ինքնուր ղէ ետխօտ հանրամարտ
այեթթիւնտ պուլունան գիւքիւր
է իւնաւ ետթիւրէ, սինչիթիւրէ
ը մայթարլ մախուսէթիւրի, ղէ է.
նտիւթիւրի ղէ ետխօտ հանրաւ-
մայթթիւնտ էկաափը իուսու-
նէթիւրիի միպէ, յէն մօրադ-
նէթիւրի մախուսէթիւրի, ղէ
նէթէ պուլունանադ տոր, իէտէ-
ննտ թէգընէ պուլունամտանէ-
թիւրի հուր(աղտու)դանադարլ-
նաւ, աուլադը մէմէթթիւնտ իխ-
սինտնէթիւրի հադգալարնաւ ինրաի
նադադաթ իտիէնէդ տոր, ղէտ-
ը հուրլիթթ իտնէ տիթիւրի մէ-
թիւթի Օմանիլէտնէ հաթէթթ-
թիւրիտէ հուր օտադգալարնաւ, ղէ
նէթիւրի մախուսէթիւրի հուրադու շախ-
նէթիւրիի մախը պուլունադ-
լարնաւ տալիւր մէմուրիլը Օմա-
նիլէտնէ ետլ թէգընէթիւրի համիլ
նադադարտ տոր, ղէ

2. Հադգալարլ. թէգընէ Օմանիլ-
էտնէ օլմադըգալարը հալտէ, մէ-

